

שבעה הרב מואיז נבון

בראשית פרק ז

(א) ויאמר קִנְקָן לָנֶחַם בְּאֵתָהּ וְכִלְבִּיתָדָד אֶל־הַתְּבֵהָ כִּי־אֶתְדָד רָאִיתִי צָדִיק לְפָנַי בְּדוֹר הַזֶּה: (ב) מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה תִּקְחֶלֶד שְׁבַעַה שְׁבַעַה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִרְהֻבְהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טָהָרָה הוּא שְׁנַיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ: (ג) גַּם מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שְׁבַעַה שְׁבַעַה זָכָר וְנִקְבָּה לַחַיּוֹת זָרַע עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ: (ד) **כִּי לַיָּמִים עוֹד שְׁבַעַה** אֲנֹכִי מִמְטִיר עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה וּמַחִיתִי אֶת־כָּל־הַיְקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה: (ה) וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּהוּ קִנְקָן:

רש"י בראשית פרק ז פסוק ז

כי לימים עוד שבעה - אלו **שבעת ימי אבולו** של מתושלח הצדיק שחס הקדוש ברוך הוא על כבודו ועכב את הפורענות. צא וחשוב שנותיו של מתושלח ותמצא שהם כלים בשנת שש מאות שנה לחיי נח: ...

גור אריה בראשית פרק ז פסוק ז

אלו ז' ימי אבולו וכו'. פירוש הא דכתיב "כי לימים עוד שבעה" למה הגיד לו שעדיין יש ז' ימים אל המבול, אלא שאלו ז' ימים הם ימי אבולו של מתושלח, שעכב הפורענות אלו ז' ימים, וכדי שלא יקשה לנח הרי כבר כלה הזמן של "מאה ועשרים" (לעיל ו, ג), ולמה אין המבול בא, לכך אמר לו זה: ...

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת מועד קטן פרק ג

מניין לאבל מן התורה שבעה [ברא' נ י] "וַיַּעַשׂ לְאַבְיָו אֶבֶל שְׁבַעַת יָמִים". ולמידין דבר קודם למתן תורה?

רמב"ם הלכות אבל פרק א הלכה א

מצות עשה להתאבל על הקרובים, שנאמר "ואכלתי חטאת היום הייטב בעיני ה'", ואין אבילות מן התורה אלא ביום ראשון בלבד שהוא יום המיתה ויום הקבורה, אבל שאר השבעה ימים אינו דין תורה, **אף על פי** שנאמר בתורה "ויעש לאביו אבל שבעת ימים" ניתנה תורה ונתחדשה הלכה ומשה רבינו תקן להם לישראל שבעת ימי אבילות ושבעת ימי המשתה.

תלמוד בבלי מסכת מועד קטן דף כ עמוד א

מנין לאבילות שבעה? - דכתיב (עמוס ח: ג) והפכתי חגיכם לאבל מה חג שבעה - אף אבילות שבעה.

חידושי הר"ן מסכת מועד קטן דף כ עמוד א

מה חג שבעה אף אבילות שבעה ובירושלמי סמכינן לה מדכתיב ויעש לאביו אבל שבעת ימים. ואמרין במדרש דמשה תקן להם לישראל ז' ימי אבילות ומיהו אסמכתא היא דמדאורייתא אינו אלא יום אחד.

תורה תמימה הערות בראשית פרק נ הערה יב

... והנה **לדינא** קיי"ל דדרשא זו לענין אבילות שבעה אינה דרשה גמורה מדאורייתא, רק אסמכתא בעלמא, דלדעת רוב הפוסקים הוי ענין אבילות מדרבנן, **ואפילו אבילות יום ראשון**, ורק אנינות הוי מדאורייתא, כמש"כ הרא"ש פ"ג דברכות ופ"ג דמו"ק, ולפנינו יתבאר זה אי"ה בפ' שמיני בפסוק דרש דרש משה, **ואפילו הר"ף ורמב"ם דס"ל דאבילות מדאורייתא גם הם מודו דרק יום ראשון הוי מדאורייתא**, וגם זה רק ביום המיתה, אבל אבילות שבעה לכו"ע הוי מדרבנן, ורק סמכו זה אלשון התורה:

שולחן ערוך יורה דעה הלכות אבילות סימן שצח סעיף א

אבילות יום ראשון, אם הוא יום מיתה וקבורה, הוי דאורייתא; ושאר הימים, מדרבנן. במה דברים אמורים, בשבעה מתים המפורשים בתורה שכהן מטמא להם, אבל אותם שהוסיפו עליהם (כדאיתא בסימן שע"ד), אפילו ביום ראשון הם מדרבנן. **ויש אומרים** שאף אבילות יום ראשון דמיתה וקבורה הוי דרבנן בכל המתים.

שולחן ערוך יורה דעה הלכות אבילות סימן שצט סעיף יג

במקומות שעושין שני י"ט, מי שמת לו מת ביום טוב שני שהוא יום טוב האחרון של פסח או של חג, או ביום טוב שני של עצרת, וקברו בו ביום, נוהג בו האבילות, הואיל ויום טוב שני מדבריהם, ואבילות יום ראשון שהוא יום מיתה וקבורה של **תורה**, ידחה עשה של דבריהם מפני עשה של תורה. ... והעולם נוהגין שלא להתאבל ב"ט שני של גליות על שום מת, אפילו הוא יום מיתה וקבורה. **הגה: דסוברין כדעת האומרים שאין שום אבילות דאורייתא, וכן המנהג פשוט, ואין לשנות (ר"ת ור"י ורא"ש).**

~ שבעה כחלק מתהליך ~

שבעה, שלושים, שנה

R. Marc Angel, The Orphan Child

p.72 Martha Wolfenstien: "When a beloved person dies, the problem arises of dissolving the emotional attachment which is bound to his image. Mourning, in Freud's sense, means the detachment from a lost love object. This process is a protracted and painful one. It consists of bringing up the lost beloved, and slowly, reluctantly separating memory from hope, realizing this will not come again."

p.82 Peter Marris "Mourning processes can help articulate grief – expressing its impulses in symbolic acts, containing them within a recognized period of social withdrawal, and setting a term for their resolution."

~ שבעה שנידחה ~

קהלת פרק ג, ד עת לבכות ועת לשחוק עת ספוד ועת רקוד :

p.61 Max Lerner: "It was more than for my father that I wept. It was for death which shows up the final helplessness of life, and for the crazy, tragic absurdity of the whole human condition."

קהלת פרק ג, ו (יט) **כִּי מִקְרָה בְּנִי־הָאָדָם וּמִקְרָה הַבְּהֵמָה וּמִקְרָה אֶחָד לָהֶם כָּמוֹת זֶה כִּן מוֹת זֶה וְרוּחַ אֶחָד לְכָל וּמוֹתֵר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אֵין כִּי הַכֹּל הֶבֶל :** (כ) הַכֹּל הוֹלֵךְ אֶל־מָקוֹם אֶחָד הַכֹּל הֵיחָ מִן־הָעֶפֶר וְהַכֹּל שָׁב אֶל־הָעֶפֶר :

דברים פרק כו, ז-ט

(ז) וּנְצַעַק אֶל־יְקוֹק אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וְיִשְׁמַע יְקוֹק אֶת־קוֹלֵנוּ וְיִרְא אֶת־עֲוֹנוֹנוּ וְאֶת־עֲמָלֵנוּ וְאֶת־לִחְצָנוּ : (ח) וְיִוְצֵאֵנוּ יְקוֹק מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֹרַע נְטוּיָה וּבְמַרְא גְדֹל וּבְאִתּוֹת וּבְמִפְתֵּימָם :

ויקרא פרק כג, מב-מד

(מב) בַּסֶּכֶת תֵּשְׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים כָּל־הָאֲזָרַח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֶּכֶת : (מג) לְמַעַן יָדְעוּ דְרֹתֵיכֶם כִּי בַּסֶּכֶת הוֹשַׁבְתִּי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאֵי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְקוֹק אֱלֹהֵיכֶם :

MAN: Though coming "late", it does give the necessary time for the individual to reflect and for the community to console.

~ שבעה שנתבטל ~

תלמוד בבלי מסכת סוטה דף יד עמוד א

הקדוש ברוך הוא נחם אבלים, דכתיב: ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו, אף אתה נחם אבלים ;

Maurice Lamm, The Jewish Way in Death and Mourning

The fundamental purpose of the condolence call during shiva is to relieve the mourner of the intolerable burden of intense loneliness. At no other time is a human being more in need of such comradeship. *Avelut* means withdrawal, the personal and physical retreat from social commerce and the concern for others. It is the loss that he alone has suffered. ... The sum effect of the visitation of many friends and relatives, some long forgotten, others members of a community who may rarely have paid the mourner any attention at all, is the softening of loneliness, the relief of the heavy burden of internalized despair, and the affirmation that the world-at-large is not a hateful and angry place, but a warm and friendly one. It is a beckoning with open arms for the mourner to return to society.

ישעיהו פרק כה פסוק ח

בַּלַע הַמָּוֹת לְנֶצַח וּמָחָה אֲדֹנָי יְקוֹק דְּמַעַה מַעַל כָּל פְּנִים וְחָרַפְתָּ עִמוּ יְסִיר מַעַל כָּל הָאָרֶץ כִּי יְקוֹק דָּבָר :